

PRAKTICNI PRIMERI U RADU

NACIONALNE ASOCIJACIJE KANCELARIJA ZA MLADE



PRIRUČNIK ZA KANCELARIJE ZA MLADE

Samo kroz akcije reči imaju smisla...

Sadržaj

Akronimi	3
Uvod u našu priču	4
Zapošljavanje i zapošljivost mladih žena i muškaraca	7
Kancelarija za mlade Ivanjica	8
Kancelarija za mlade Sremska Mitrovica	11
Kvalitet i mogućnosti za sticanje kvalifikacija i razvoj kompetencija i inovativnost mladih	14
Kancelarija za mlade Leskovac	15
Aktivno učešće mladih žena i muškaraca u društvu	17
Kancelarija za mlade Grad Beograd	18
Zdravlje i blagostanje mladih žena i muškaraca u društvu	21
Kancelarija za mlade Šabac	22
Kancelarija za mlade Kragujevac	24
Uslovi za razvijanje bezbednosne kulture mladih	25
Kancelarija za mlade Čačak	26
Podrška društvenom uključivanju mladih iz kategorija u riziku od socijalne isključenosti	29
Kancelarija za mlade Loznica	30
Mobilnost, obim međunarodne saradnje mladih i podrška mladim migrantima	34
Kancelarija za mlade Raška	35
Sistem informisanja mladih i znanje o mladima	38
Kancelarija za mlade Novi Pazar	39
Korišćenje i učešće mladih u kreiranju kulturnih sadržaja	42
Kancelarija za mlade Kuršumlija	43
Umesto zaključka	46

Akronimi

APV - Autonomna Pokrajina Vojvodina

CV - curriculum vitae - biografija

HIV - virus humane imunodeficijencije

KZM - Kancelarija za mlade

LAP - Lokalni akcioni plan

NAVAK - Nacionalna vozačka akademija

NSM - Nacionalna strategija za mlade

OCD - organizacije civilnog društva

PAS - psihoaktivne supstance

PU - Policijska uprava

RS - Republika Srbija

SDC - Švajcarska agencija za razvoj i saradnju

UNDP - Program ujedinjenih nacija za razvoj

Uvod u našu priču

Zašto ovaj priručnik?

Kako promovišemo primere različitih praksi koje sprovodimo širom Srbije kako bi unapredili status mladih i doprineli ispunjavanju ciljeva omladinske politike na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou?

Šta je ono što možemo da ponudimo široj zajednici i kako da pomognemo kolegama i koleginicama koji su upravo krenuli u bitku za poboljšanje zdravlja mladih, smanjenje socijalnog isključenja, unapređenje kvalifikacija i kompetencija, pružanju pravih informacija, razvijanju kvalitetnih kulturnih sadržaja i drugih važnih pitanja?

Priručnikom želimo da prikažemo u šta verujemo, gde ulažemo energiju i na koji način kreiramo male korake ka poboljšanju uslova života koji mladima u Srbiji daju nadu u bolju budućnost. Svesni smo količine društvenih problema, kao i manjka mogućnosti da se izborimo sa svima. Trudimo se da pravimo prioritete u skladu sa mogućnostima, kao i potrebama mladih na lokalnu. Voleli bismo da ovaj priručnik ne posmatrate samo kao prioritetne aktivnosti, projekte i programe koje smo identifikovali i sproveli u Srbiji, nego kao mali korak ka pravljenju pozitivnih promena u koje verujemo.

Navedena inicijativa je nastala u okviru projekta "Unapređenje rada Kancelarija za mlade" koji sprovodi Nacionalna asocijacija kancelarija za mlade, a finansira Ministarstvo omladine i sporta, gde nam cilj da kreiramo sadržaj koji u svojoj osnovi poseduje različite primere dobre prakse koje su sprovedene u Kancelarijama za mlade širom Republike Srbije.

Ovim priručnikom ne samo da želimo da promovišemo različite pristupe u ispunjavanju lokalnih akcionih planova za mlade, nego i da podstaknemo kreativnost i inovacije kod naših saradnika koji rade u različitim oblastima omladinske politike, a kako bi odgovorili na potrebe mladih u svojim lokalnim zajednicama.

Za sve one koji do sada nisu imali priliku da se upoznaju sa radom Kancelarija za mlade u Srbiji, važno je da na samom početku predstavimo jasnu svrhu istih. Prema Rečniku

omladinske politike¹, Lokalna Kancelarija za mlade je deo gradske/opštinske uprave zadužen za koordinaciju lokalne omladinske politike u svim oblastima od značaja za mlade, a u skladu sa specifičnim potrebama svoje društvene zajednice. KZM osigurava i stvara povoljno okruženje za institucionalni razvoj omladinske politike na lokalnom nivou. KZM koordiniše, odnosno umrežava relevantne aktere, koordiniše izgradnjom kapaciteta udruženja mladih i za mlade i neformalnih grupa mladih na lokalnom nivou, prikuplja sredstva, povezuje sektorske politike na lokalnom nivou, utiče na budžetske alokacije drugih sektora i osigurava sprovođenje LAP-a, koji je ključni dokument za sprovođenje omladinske politike na lokalnom nivou. U slučaju da ne postoje izgrađeni kapaciteti za sprovođenje LAP-a od strane relevantnih aktera, KZM može da pruža usluge usmerene na izgradnju ovih kapaciteta udruženjima mladih i za mlade, kao i neformalnim grupama mladih.

Osnovna uloga KZM nije pružanje usluga mladima, nego koordinacija sprovođenja LAP-a. Standardi rada KZM i kompetencija lokalnih koordinatora za mlade definišu kvalitet koji je neophodno postići u radu KZM, kako bi uspešno delovale u okviru svojih lokalnih mogućnosti i kako bi što kvalitetnije odgovorile na potrebe mladih. Takođe, KZM u svom radu implementiraju zajedničke standarde subjekata omladinske politike u Republici Srbiji u omladinskim aktivnostima u prevenciji konzumacije i promocije alkohola. Da bi se obezbedio uspešan rad lokalnih kancelarija za mlade, neophodno je ispunjenje sledeća 4 standarda: dobro upravljanje KZM, aktivno partnerstvo sa akterima omladinske politike, što veće aktivno učešće mladih u lokalnoj omladinskoj politici i inkluzivan koncept rada.

Delokrug poslova koji Kancelarija za mlade obavlja je sledeći:

- planiranje, sprovođenje i praćenje razvoja omladinske politike na lokalnom nivou;
- iniciranje i praćenje sprovođenja LAP-a;
- uspostavljanje i održavanje saradnje sa svim relevantnim partnerima, njihovo umrežavanje, komunikacija i međusobna koordinacija;
- informisanje mladih;

¹Ivana Andrašević et al., *Rečnik omladinske politike*, NAPOR, 2015 (dostupno sa na sajtu <http://www.napor.net/sajt/images/Dokumenta/recnik-omladinske-politike-2015.pdf>)

-
- podsticanje aktivizma mladih, komunikacija sa mladima, udruženjima mladih i udruženjima za mlade, i obezbeđivanje učešća mladih u procesima donošenja odluka;
 - pružanje podrške inicijativama mladih i udruženjima mladih i za mlade;
 - pružanje podrške radu Saveta za mlade i omladinskim klubovima, domovima i centrima, volonterskim i drugim servisima za mlade;
 - redovno praćenje potreba mladih analizom trendova stanja i potreba ranjivih grupa mladih i stepena i kvaliteta njihovog uključivanja.

U narednom delu pokušaćemo da sažmemo nekoliko primera inicijativa koje su proizašle iz rada Kancelarija za mlade, često zajedno sa partnerima i saradnicima sa kojima se radi na uspostavljanju dugogodišnjih partnerskih odnosa u svrhu postizanja kvalitetnijih rezultata na terenu. Odabrani primeri takođe odgovaraju na postavljene ciljeve u okviru Nacionalne strategije za mlade 2015 - 2025. godine².

² Nacionalna strategija za mlade za period 2015. do 2025. Godine, "Službeni glasnik RS", br.22/2015, dostupno na sajtu <https://www.mos.gov.rs/public/ck/uploads/files/Dokumenta/Omladina/zakoni-i-strateska-dokument-a/Nacionalna%20strategija%20za%20mlade%20-%20SR.pdf>



Zapošljavanje i zapošljivost mladih žena i muškaraca

U okviru navedenog cilja NSM, kancelarije za mlade imaju mogućnost da u okviru sprovođenja LAP-a daju podršku svim relevantnim akterima odgovornim za pružanje usluga za mlade koje vode ka zapošljivosti ili zapošljavanju. Takođe, pomoć pri razvoju dugoročnih i održivih servisa podrške koji sistematski pristupaju problemu nezaposlenosti mladi, zagovaraju za poboljšanje uslova za mlade, kao i državnih aktivnih mera koje rešavaju ovaj problem. Kancelarije mogu da omoguće redovan monitoring i evaluaciju ponuđenih aktivnosti i programa, te da pruže kvantitativne i kvalitativne pokazatelje stanja, zarad zagovaranja i kreiranje unapređenih servisa podrške mladima.

KARIJERNI CENTAR - inovativni servis za usmeravanje i zapošljavanje mladih

Kancelarija za mlade Ivanjica

U opštini Ivanjica živi 31.963 stanovnika od čega je 20% mladih. Kancelarija za mlade opštine Ivanjica je u 2018. godini uključila u svoje programe oko 2640 momaka i devojaka, koji su kroz svoje angažovanje doprineli unapređenju života upravo njihove populacije. Kao i u mnogim drugim opštinama, mladi u Ivanjici u velikoj meri zavise od plata i penzija svojih



roditelja i porodica. Od identifikovanih broja nezaposlenih, preko 17% su mladi, iako nisu svi prijavljeni na listu Nacionalne agencije za zapošljavanje. Kao uzroci nezaposlenosti mladih, prepoznat je nedovoljan broj programa za mlade iz oblasti zapošljavanja, mali broj slobodnih radnih mesta i radnih praksi, nedovoljno znanja iz oblasti potrebnih veština za zapošljavanje, nepostojanje servisa koji bi radio na savetovanju i usmeravanju

mladih kada je u pitanju njihovo školovanje/obučavanje, odnosno zaposlenje ili samozaposlenje.

Teorija promene

Ukoliko kroz Karijerni centar nezaposlenim mladima bude pruženo:

- individualno savetovanje kroz karijerni centar (lično i onlajn),
- mogućnost pohađanja obuka iz oblasti pisanja ličnih radnih biografija, intervjua, rada na računaru i programima radnih i stručnih praksi

-
- Presentacija programa subvencionisanja samozapošljavanja, obuke iz oblasti pisanja biznis plana, pravnih usluga i pitanja, obuka za uzradu veb prezentacije
 - Pohađanje Programa radne prakse

mladi će imati na raspolaganju jedan kompletan servis koji će im pomoći u njihovom usmeravanju, povećanju kapaciteta, povećanju zapošljivosti, kao i povećanju direktnog zaposlenja kroz Program radne prakse.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Zapošljivost i zaposlenost mladih žena i muškaraca”

Rezultati

- Uspostavljen održiv Karijerni centar u okviru prostorija Kancelarije za mlade za podršku mladima u procesu zapošljavanja, a kojim upravlja tim sačinjen od predstavnika KZM, lokalne samouprave i partnerskog udruženja na programu



- Sprovedene usluge karijernog vođenja i savetovanja za 615 mladih u toku 2018. godine, dok je centar opskrbio 4500 indirektnih korisnika. Dodatno kroz 10 individualnih savetovanja, 15 onlajn savetovanja
- Mladi obučeni za: pisanje CV-ja, radne biografije i intervjua za 20 mladih, rad na računaru (20), teme radnih i stručnih praksi (20) i samozapošljavanje (20), kao i za oblasti pravne usluge (20), pisanje biznis plana (20) i web dizajn (20).
- Info bilten Karijera informiše mlade o mogućnostima zapošljavanja (1025 odštampanih primeraka, 5 meseci po 205 primeraka)

-
- Mladi iz Ivanjice su detaljno upoznati sa programima i uslugama Karijernog centra tokom Info dana održanih svakog prvog petka u mesecu
 - Mladi su stekli radno iskustvo kroz Program radne prakse kod poslodavaca iz javnog, privatnog i civilnog sektora - 40 mladih ljudi i to dve grupe po 20 u trajanju od 3 meseca

Partneri i saradnici

Centar za radno angažovanje Ivanjica je direktan partner na programu, koji ima ulogu nosioca Programa radne prakse, kao dela pravca zapošljavanja mladih, dok su indirektni saradnici razni predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora.

Donatori

Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije

Opština Ivanjica preko Programskog budžeta za mlade opštine Ivanjica

Kontakt imejl: kzm.ivanjica@hotmail.com

www.kzmopstineivanjica.rs

Tel: +381 32 665 414

Benamina Marinkovića bb, Ivanjica



[Mladi Ivanjice - Kancelarija za mlade](#)



[kzm_ivanjica](#)

KARIJERNI INFO SERVIS - MLADI PREDUZETNIK

Kancelarija za mlade Sremska Mitrovica

Sremska Mitrovica kao najveći grad u Sremu broji 41.624 stanovnika u samom gradu dok je u opštini nastanjeno 79.940 stanovnika prema popisu iz 2011. godine. U opštini živi oko 17.000 mladih od 15 do 30 godina. Kao i u mnogim drugim gradovima i opštinama u Srbiji, Sremska Mitrovica se susreće sa povećanom nezaposlenosti mladih. Problem koji je identifikovan od strane Kancelarije za mlade jeste nedovoljno znanja i veština, odnosno kompetencija mladih koje su potrebne za zapošljivost. Kao neki od značajnih uzroka za identifikovano stanje jeste da sistem obrazovanja ne razvija veštine potrebne za zapošljavanje, nezainteresovanost i letargija mladih, manjak stručne prakse, kao i postojeće prakse koje nisu usklađene sa tržištom rada. Posledica navedenog problema je da mladi sami sebe često stavljaju u drugi plan ili sa strane, njihova neaktivnost, manjak samopouzdanja, smanjene mogućnosti za zapošljavanje, kao i sveukupno nezadovoljstvo koje uzrokuje odlazak mladih i napuštanje opštine Sremska Mitrovica. Iz tog razloga, kancelarija za mlade je odlučila da pokrene program neformalnog obrazovanja koji pomaže mladima da se osposobe za potrebe tržišta rada, uspostave kontakte sa poslodavcima, doprinese njihovom osamostaljivanju i pronađu svoje mesto u svetu koji nosi izazove brzih globalnih promena.

Teorija promene

Ako mladima omogućimo priliku za razvijanje potrebnih kompetencije za zapošljavanje, uključujući razvijanje veština pisanja biografije, razgovorom sa poslodavcima, učenje od poslodavaca u vidu "job shadowing³" pristupa, i petofaktorskim pristupom obuke koji uključuje samospoznaju, informacije o zanimanjima, puteve karijere, realne susrete i donošenje odluke o zanimanju, mladi će



³ Proces u kojem mlada osoba uči od zaposlenog na određenoj poziciji, tokom njegovog ili njenog radnog vremena. Tokom procesa je osigurana mentorska podrška za mladu osobu.

postati upoznati sa trenutnim stanjem, postati konkurentniji i imati povećane mogućnosti za zapošljavanje na tržištu rada.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Zapošljivost i zaposlenost mladih žena i muškaraca”

Rezultati

→ Tokom 2018. godine oko 250 srednjoškolaca je kroz radioničarski pristup radu i direktnim razgovorom sa stručnjacima u različitim zanimanjima, informisano o načinima i mogućnostima razvoja karijere



→ Podstaknut je preduzetnički duh kod mladih u Sremskoj Mitrovici kroz obnovljene usluge Karijernog info kutka, Grada Sremske Mitrovice

→ Važnost profesionalne orijentacije i karijernog informisanja mladih postali su prepoznatljiva i važna karika u sistemskom rešavanju problema nezaposlenosti mladih u Sremskoj Mitrovici

→ Mladi su osnaženi da donesu samostalne odluke u vezi sa njihovom karijerom, kroz pomoć i podršku u odabiru zanimanja/profesije, kao i potencijalnim prilikama za zapošljavanje

→ Mladi osnaženi da se uspešno nose sa pritiscima zajednice, roditelja, porodica, u odabiru budućeg zanimanja/profesije

→ Razvijena je mreža podrške u lokalnoj zajednici koja pomaže mladima u profesionalnoj orijentaciji

→ Programe karijernog informisanja do sada je koristilo više od 1000 učenika srednjih škola sa teritorije Grada Sremska Mitrovica.

Partneri i saradnici

Partner na projektu je Agencija za ruralni razvoj Grada Sremska Mitrovica.

Donatori

Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije,
Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu, AP Vojvodine,
Grad Sremska Mitrovica

Kontakt

email: kzm.sremskमितrovica@yahoo.com bmatic.matic@gmail.com

Tel: +381 15 314 031

Svetog Dimitrija 10, Sremska Mitrovica



[KZM Sremska Mitrovica](#)



[kzmsremskमितrovica](#)



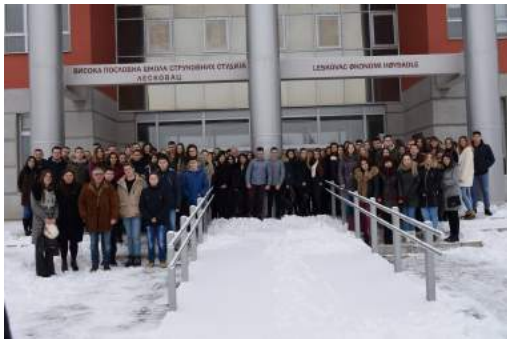
Kvalitet i mogućnosti za sticanje kvalifikacija i razvoj kompetencija i inovativnost mladih

Primeri smernica za ostvarivanje cilja Nacionalne strategije za mlade koji se odnosi na kvalitet i mogućnost sticanja kvalifikacija, razvoj kompetencija i inovativnost mladih iz ugla KZM može da se odnosi na uspostavljanje sistema koji mladima pruža podršku za dodatno usavršavanje, prepoznavanje kompetencija stečenih kroz programe omladinskog rada od strane lokalnih državnih institucija i poslodavaca. KZM može voditi zagovaračke procese zajedno sa mladima, neformalnim grupama i njihovim udruženjima. Ukoliko nema postojećih udruženja mladih i za mlade, kancelarija takođe može da sprovodi aktivnosti koje su usmerene na ovaj cilj.

NAGRADJIVANJE NAJUSPEŠNIJIH MLADIH

Kancelarija za mlade Leskovac

Leskovac je grad u Jablaničkom okrugu u kojem prema popisu stanovništva sprovedenom 2011. godine, na teritoriji grada živi 144.206 stanovnika. Ukupan broj mladih uzrasta od 15 do 29 godina iznosi 26.797, što je 18,58% od ukupnog broja stanovnika. Broj mladih sa kojima radi Kancelarija za mlade Leskovac je između 3000 i 3500 mladih. Kako bi podstakli vrednovanje mladih u svom gradu, njihovo profesionalno usavršavanje i razvoj kompetencija, predstavnici Kancelarije za mlade su uspostavili sistem koji je u skladu sa Nacionalnom strategijom za mlade i Lokalnim akcionim planom čiji rezultati i aktivnosti se



odnose na prepoznavanje i podržavanje nadarenih i talentovanih učenika, studenta i mladih u razvoju ličnih interesovanja i potencijala. S obzirom na prethodno Ugašeni fond za mlade talente, odlazak talentovanih mladih ljudi iz Leskovca u druge gradove, neadekvatnu omladinsku politiku i ne prepoznavanje mladih kao resursa, grad se susreo sa nedostatkom stručnog kadra i smanjenoj

moćnosti za razvoj grada. Akcija za koju se odlučila Kancelarija za mlade je zagovaranje za donošenje Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na podršku mladim talentima sa teritorije grada Leskovca. Ostvareno pravo na finansijsku podršku imaju mladi talenti do 30 godina života, koji su državljani Republike Srbije i imaju prebivalište na području grada Leskovca. Kroz ovaj sistem, grad Leskovac preko Kancelarije za mlade nagrađuje mlade Leskovčane i Leskovčanke za doprinose koje postižu iz različitih oblasti, a kojim se podstiče razvoj novih naučnih, kulturnih, sportskih, tehničko-tehnoloških i drugih aktivnosti. Takođe, nakon dobijene nagrade, mladi imaju priliku da svoja znanja i iskustva prenesu drugim mladima i široj zajednici u okviru predavanja i radionica koje organizuje Kancelarija za mlade.

Teorija promene

Ako vrednujemo postignuća mladih kroz davanje nagrade za izvanredne rezultate u studiranju i školovanju, kao i za osvojene medalje i nagrade na republičkim, međunarodnim

takmičenjima i olimpijadama u oblasti: nauke, kulture, umetnosti i sporta, na taj način postičemo i motivišemo mlade da i dalje postiču dobre rezultate, ali i motivišemo ih da ulažu u svoje znanje. Nagrada nije samo podsticaj da mladi u narednom periodu još više ulažu u svoj uspeh, nego je i pokazatelj da u gradu postoje ustanove koje cene rad i dodatno zalaganje. Ako mladima pružimo priliku da promovišu svoj uspeh, drugi mladi će u njima prepoznati svoje uzore i potencijalno krenuti sličnim putem ka uspehu.



Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Unapređen kvalitet i mogućnosti za sticanje kvalifikacija i razvoj kompetencija i inovativnosti mladih”

Rezultati

- Nagrađeno više od 2500 mladih Leskovčana i Leskovčanki za koji su postigli uspehe u školovanju, studiranju, kao i za osvojene medalje na republičkom i međunarodnim takmičenjima iz različitih oblasti
- Motivisani mladi talenti predstavili svoj rad i postignute rezultate iz različitih oblasti u vidu javnih predavanja i radionica u organizaciji Kancelarije za mlade Leskovac
- Omogućeno sistemsko staranje o vrednovanju školovanja i usavršavanja stručnjaka u vidu jednokratne novčane podrške

Partneri i saradnici

Institucije koje deluju u okviru lokalne samouprave Leskovac

Donatori

Grad Leskovac

Kontakt

email:

www.kzm.gradleskovac.org

Tel: +381 65 811 60 33

Trg Revolucije 45/1, Leskovac



[Kancelarija za mlade Leskovac](#)



[kzmlleskovac](#)



[MladiLeskovac](#)



Aktivno učešće mladih žena i muškaraca u društvu

Aktivnim učešćem mladih se u najvećoj meri bave organizacije mladih i za mlade kada sprovode projekte i programe na terenu, a šta zapravo može da bude ključna uloga KZM u ostvarivanju ovog cilja. Podržavanje osnivanja različitih saveta za mlade, posebno na nivou lokalne samouprave i drugim nivoima vlasti, kao i zagovaranje za uključivanje mladih u donošenje odluka jeste veliki deo rada KZM. Osiguravanje ko-menadžment principa stavlja mlade u ravnopravniji položaj. Za sav ovaj proces potrebno je osigurati učešće relevantnih aktera i poboljšati međusektorsku saradnju. Doprinos izradi LAP-a (ne samo za mlade) i kreiranju pravnog i političkog okvira za aktivno učešće mladih spada u domen rada KZM. Ovde možemo dati primer zakona o volontiranju. Važno je da KZM kroz svoj rad omogući da organizacije i institucije uključuju mlade i kreiraju politike uzimajući u obzir perspektive mladih.

NEDELJA MLADIH / SAMIT MLADIH

Kancelarija za mlade Grad Beograd

Kancelarija za mlade Grada Beograda osnovana je kao posebna služba Grada Beograda u cilju obavljanja poslova iz delokruga propisanih Zakonom o mladima, Zakonom o glavnom gradu i Statutom Grada Beograda. Procenjuje se da je od 1.750.000 stanovnika u Beogradu, oko 400.000 mladih. Kancelarija za mlade procenjuje da na njihovim aktivnostima, projektima i programima učestvuje oko 30.000 mladih. Mladi u Beogradu imaju mnogo sadržaja u kojima mogu da učestvuju, ali isto tako mnoge aktivnosti su veoma skupe. U manjim sredinama je veća povezanost sa lokalnom zajednicom dok je u Beogradu potrebno uložiti veći napor kako bi se osiguralno učešće mladih na različitim nivoima. Mladi često ne prepoznaju značaj aktivnog učešća i mogućnost da prave promene, brzo gube interes, žive u vremenu brzog napretka gde ono što je danas aktuelno, sutra postaje davna prošlost. Mladi nisu dovoljno informisani o mogućnostima koje im se pružaju, značajan je procenat nezaposlenosti mladih, a i ne postoji dovoljno svesti o postojanju osoba sa smanjenim mogućnostima i nivoima diskriminacije sa kojima se susreću svakodnevno. Iz tog razloga, Kancelarija za mlade Beograd nastoji da aktivira pokretačku energiju mladih i uključi ih u procese donošenja odluka na različitim nivoima kroz dva velika događaja koje organizuje tokom godine, Nedelju mladih i Samit mladih.

Teorija promene

Ukoliko omogućimo i ojačamo kanale kojima se informišu mladi, kako putem društvenih mreža, tako i direktnom komunikacijom, kao i ako osmislimo moderne i interesantne programe i projekte u saradnji sa relevantnim akterima, a koji odgovaraju na potrebe mladih, podstačićemo i zainteresovati mlade da se aktivno uključe u ponuđene procese. Podsticanjem aktivnog učešća mladih, kao važnih aktera društva, jača se lokalna zajednica, podstiču društvene promene i modernizuje društvo. Stvaraju se nove društvene prilike i jača pokretačka enerija koja je važna za budućnost. Mladi iniciraju nove procese i akcije,

učestvuju u razvoju politika koje se tiču njihovog života i doprinose sprovođenju Nacionalne strategije za mlade i Lokalnog akcionog plana za mlade u Beogradu.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Aktivno učešće mladih žena i muškaraca u društvu”

Rezultati

→ “Samit mladih” okupio oko 300 mladih žena i muškaraca koji su imali priliku da saznaju sve što ih zanima o sportu, preduzetničkom turizmu, pametnim gradovima,



borbi protiv narkomanije, omladinskom aktivizmu, studiranju u inostranstvu i drugim temama. Sesije i panel diskusije fokusirane su na nezaposlenost mladih i kako je prevazići, neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada, unapređenje i mogućnosti

prekogranične saradnje, evropska kriza, socijalna inkluzija, nediskriminacija i druga pitanja koja mogu uticati na veće učešće mladih.

- Tokom “nedelje mladih” ukupno 30 mladih je prošlo kroz obuke pisanja projekata, kao i obuku o zapošljavanju u turizmu
- Mladi su dali doprinos u važnosti uvrstavanja različitih mera i programa za mlade kroz prvu javnu raspravu o Nacrtu lokalnog akcionog plana za mlade Grada Beograda,
- U saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje mladi su dobili priliku da razgovaraju sa savetnicima za zapošljavanje, karijerno informisanje i vođenje, gde su organizatori programa zapošljavanja i organizatori obrazovanja odraslih predstavili mladima aktuelne usluge i mere Nacionalne službe za zapošljavanje.
- Organizovan je fudbalski turnir kao osnova za prikupljanje donacija koje su upućene u humanitarne svrhe NURDOR-u, Centru za zaštitu odojčadi, dece i omladine, Prihvatalištu i prihvatnoj stanici Beograd i Univerzitetskoj dečijoj klinici Tiršova

-
- Podstaknuta šira javnost, mladi, predstavnici lokalnih zajednica i svi akteri koji se bave omladinskom politikom, o važnosti uključivanja mladih u procese donošenja odluka, planiranja zajedničkih aktivnosti/programa/projekata, kao i međusektorskoj saradnji koja doprinosi aktivnom učešću mladih.
 - Uspešno regrutovani novi volonteri/ke i znatno povećan broj aktivnih mladih u Beogradskim opštinama i gradu Beogradu generalno.

Partneri i saradnici

Nedelju mladih kao i Samit mladih organizuje KZM Beograd u saradnji sa mnogobrojnim partnerima. U sklopu obe manifestacije uključen je veliki broj aktera omladinske politike kao i mladih, počevši od predstavnika institucija, ustanova, pa do OCD i neformalnih grupa, kao što su opštinske KZM grada Beograda, Nacionalna služba za zapošljavanje, Studentski parlament Univerziteta u Beogradu, Tim Saveza studenata Beograda, Krovna organizacija mladih Srbije, Turistička organizacija Grada Beograda, Tim Uprave policije i mnogi drugi. Takođe, u promociju obe aktivnosti uključen je veliki broj predstavnika medija.

Donatori

Grad Beograd

Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije

Kabinet ministra za inovacije i tehnološki razvoj

Kontakt email: mladioffice@beograd.gov.rs

www.kancelarijazamlade.rs

Tel: +381 11 360 5770

Tiršova 1/4, Beograd

+381 11 360 5939

+381 11 360 5875

+381 11 360 5904



[Kancelarija za mlade Beograd](#)



[kancelarijazamladebeograd](#)



[KZM_Beograd](#)



Zdravlje i blagostanje mladih žena i muškaraca u društvu

Zdravlje i blagostanje mladih je široka oblast koja zahteva značajno uključivanje Kancelarije za mlade, pogotovo u delu zagovaračkog procesa koji se odnosi na lokalne i državne politike koje osiguravaju zdravlje i blagostanje mladih. Kancelarija za mlade je zadužena za brigu o sistemski postavljenim programima prevencije koji dosežu sve mlade. Takođe, KZM može raditi na unapređivanju javnih politika koje omogućuju finansiranje ovih programa, saradivati sa institucijama koje su zadužene za rad sa mladima u zdravstvenom riziku, raditi na zagovaranju za i razvijanju subvencionih mera koje pomažu osamostaljivanju mladih, kao i podržavati udruženja mladih i za mlade da u saradnji sa KZM sprovode redovne aktivnosti koje doprinose unapređenju zdravlja i blagostanja mladih.

SAVETOVALIŠTE ZA DECU I MLADE

Kancelarija za mlade Šabac

Prema zvaničnim podacima dostupnim na internet stranici grada Šapca, u gradu živi oko 118.000 stanovnika od čega mladi čine oko 25.000 stanovnika. Kancelarija za mlade uključuje između 2500 i 3000 mladih svake godine kroz svoje projekte i programe. Među mladima u Šapcu su identifikovani povećani razvojno



КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ
САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

*Кад те разне бриге тишиће,
ти дођи у Саветовалиште*

**Постоје разни разлози због којих бисте
могли да се обратите у Саветовалиште**

- * ако се осећате усамљено, несхваћено и неприхваћено
- * ако имате проблем у породици, школи, вршњачкој групи, емотивним односима...
- * ако нисте успешни у проналажењу решења и не знате коме да се обратите
- * ако немате конкретан проблем, а желите да разговарате, размените искуства и стекнете нова знања и вештине

Разговор можете да закажете у Кancelарији за младе Града Шапца,
ул. Господар Јевремова бр. 12, на телефон 069/456-24-36
или на e-mail: savetovalistezadecumlade@gmail.com
Радио време Саветовалишта:
уторком и четврком од 15:30 до 18:30 часова.

psihološki problemi koji su uzrokovani različitim situacijama nepovoljnim za mlade, kao što su: vršnjačko nasilje, nasilje u porodici, nezadovoljstvo sobom i trenutnim životom, nekvalitetnim provođenjem slobodnog vremena, neupućenosti roditelja u stvarne probleme mladih, sistemom koji ne odgovara na potrebe mladih i dr. Takođe, identifikovano je da među mladima nije razvijena navika redovne kontrole zdravlja, posebno mentalnog, kao i da lekari nemaju dovoljno vremena za preventivni rad. Posledice su kobne, od povlačenja u sebe i nemogućnosti uspostavljanja kvalitetnih međuljudskih odnosa, do fizičkog propadanja, bolesti zavisnosti i samoubistava. Kao odgovor na navedene

izazove sa kojima se susreću mladi u gradu Šapcu, Kancelarija za mlade je u saradnji sa stručnim licima sa iskustvom, oformila dugoročni program u formi servisa za mlade, sa ciljem unapređenja mentalnog zdravlja mladih.

Teorija promene

Ukoliko deci i mladima, a ponekad i njihovim roditeljima, omogućimo besplatnu psihološku podršku, smanjiće se broj psiholoških poremećaja kod dece i mladih u Šapcu, unaprediće se njihovo mentalno zdravlje, a samim tim i blagostanje celokupne zajednice. Korisnici servisa će izrasti u zdrave i samosvesne mlade osobe, koji umeju da savladavaju različite probleme i izazove koji im se dešavaju u procesu odrastanja.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Zdravlje i blagostanje mladih žena i muškaraca”

Rezultati

- Tokom 2018. godine, kroz individualni i grupni savetodavni rad, kao i putem telefonskog i onlajn savetovanja pružena je podrška 198 mladih žena i muškaraca u prevladavanju ličnih i porodičnih problema
- Preko 300 mladih je podiglo nivo znanja i socijalnih veština, posebno veština komunikacije i rešavanja konflikata kroz realizaciju pedagoško-psiholoških radionica održanih u gradu Šapcu. Održane su radionice na teme: “Bukvar dečijih prava”, “Nenasilna vršnjačka komunikacija”, “U razlikama je naša sličnost”, “Tehnike uspešnog učenja”, “Uspešno roditeljstvo”, “Informaciono-bezbednosna kultura”, “Prava žena - odgovor zajednice”
- Razvijena je međusektorska saradnja kroz formiranje mreže podrške od strane institucija koje se bave decom i mladima kroz organizovanje različitih aktivnosti podrške. Podršku i promociju Savetovaništu za decu i mlade pružaju osnovne, srednje i više škole, đачki parlament, Savet za mlade grada Šapca, Savet za brigu o porodici, kao i Centar za socijalni rad.

Partneri i saradnici

Saradnici i stručno osoblje sa iskustvom rada u Centru za socijalni rad.

Donatori

Grad Šabac

Kontakt

email: sabacyouth@gmail.com

www.kzmsabac.rs

Tel: +381 15 314 031

Gospodar Jeveremova 12, Šabac



[Kancelarija za mlade grada Sapca](#)
[Savetovanište Šabac](#)

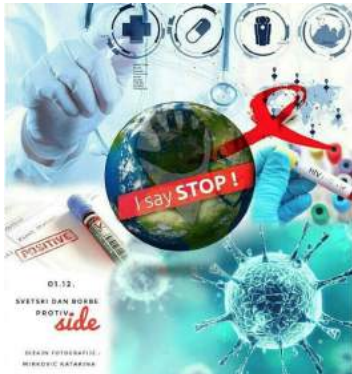


[kancelarija za mlade sabac](#)

PREVENCIJA RIZICNIH PONAŠANJA

Kancelarija za mlade Kragujevac

Prema zvaničnim podacima u gradu Kragujevcu živi 177.977 stanovnika, od čega 29.320 mladih (ženskih 14.591 - muških 14.729). Kancelarija za mlade je samo tokom 2018. Godine okupila 3.158 mladih kroz svoje programe. S obzirom na rastuće probleme koji nastaju kao posledica različitih vidova rizičnih ponašanja kod mladih, Kancelarija za mlade kroz multisektorsku saradnju nastoji da preventira rizik i doprinese unapređenju zdravlja mladih.



Razlozi za trenutnu situaciju nalaze svoje uporište u lakoj dostupnosti i nedovoljnoj informisanosti mladih o psihoaktivnim supstancama i alkoholu, neograničenom reklamiranju alkohola i uticaju medija na mlade, neorganizovano slobodno vreme mladih, negativan uticaj sredine i neobezbeđeni prostori u blizini škola, nedovoljna informisanost o polno prenosivim bolestima. Kako bi umanjili rizična ponašanja mladih, kao što su vršnjačko nasilje, probleme u učenju i ponašanju, upotrebu PAS i vožnju pod uticajem PAS, KZM se fokusirala na programe informisanja mladih o štetnom uticaju psihoaktivnih supstanci, prevenciji polno prenosivih infekcija i važnosti praktikovanja zdravih stilova života.

Teorija promene

Ako srednjoškolcima pristupimo sa edukativnim i zanimljivim predavanjima uz prateće prezentacije i fotografije sa terena, pružimo pisane informacije kroz brošure sa konkretnim podacima o uzrocima i posledicama rizičnih ponašanja, na taj način podići ćemo svest kod mladih o štetnom delovanju psihoaktivnih supstanci i alkohola i sprečiti/smanjiti upotrebu istih, kao i o polno prenosivim infekcijama i načinima prevencije. Dodatno ćemo razviti odgovornost za ponašanje u saobraćaju, smanjiti broj prekršaja i broj situacija sa smrtnih ishodom u kojima su učesnici mladi vozači. Kroz multisektorsku saradnju i zajedničko delovanje doprinećemo većoj zastupljenosti praktikovanja zdravih stilova života kod mladih i sveobuhvatnom unapređenju njihovog zdravlja i blagostanja.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Zdravlje i blagostanje mladih žena i muškaraca”

Rezultati

- Mladi iz svih srednjih škola sa teritorije Kragujevca edukovani o štetnosti psihoaktivnih supstanci i načinima prevencije kroz zanimljive i interaktivne radionice uz prateći edukativni materijal.
- Osposobljeni vršnjački edukatori koji su sproveli programe u svojim školama i na taj način kroz prilagođen pristup podigli svest kod učenika/ca o štetnosti i posledicama upotrebe psihoaktivnih supstanci, kao i prevencije HIV-a i polno prenosivih bolesti
- Smanjen je broj saobraćajnih nezgoda kod mladih sa probnom vozačkom dozvolom u odnosu na statistike identifikovane pre početka sprovođenja programa
- Unapređeno reproduktivno zdravlje mladih kroz povećan broj preventivnih pregleda i testiranja



Partneri i saradnici

Omladina JAZASa Kragujevac, Sektor za vanredne situacija - Vatrogasno spasilačka brigada, PU Kragujevac - odeljenje saobraćajne i krininalističke policija, Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kragujevac.

Donatori

Grad Kragujevac i Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije

Kontakt email: kzmkragujevac@gmail.com www.kragujevac.rs

Tel: +381 34 335 467

Save Kovačevića 5, Kragujevac



[Kancelarija za mlade Kragujevca](#)



[kzm_kgc](#)



Uslovi za razvijanje bezbednosne kulture mladih

Uloga Kancelarije za mlade da zajedno sa svim relevantnim akterima radi na uspostavljanju sveobuhvatnih i kontinuiranih programa za mlade kako bi smanjili bezbednosne rizike i pretnje kojima su mladi izloženi. Takođe, važno je obezbediti istraživanja i stručne analize o bezbednosnim izazovima, rizicima i pretnjama kojima su mladi izloženi, kao i sinergiju i saradnju u radu institucija koje rade na zaštiti mladih na lokalnom nivou. KZM može raditi na sistemskom unapređenju pristupu mladima koji su počinioi krivičnih dela i prekšaja, te uključiti vaninstitucionalne aktere u sistemskom pristupu u procesu resocijalizacije i reintegracije, kao i mnoge druge akcije koje unapređuju bezbednosnu kulturu mladih.

SMANJI RIZIK - SPASI ŽIVOT (Još uvek vozim)

Kancelarija za mlade Čačak

Grad Čačak ima populaciju od 111.075 stanovnika, od čega 17.976 čine mladi. Oko 4.000 mladih je direktno i indirektno uključeno u rad Kancelarije za mlade Čačak, dok najaktivnijih 50 pomaže da se ostvare ciljevi planirani Lokalnim akcionim planom za mlade. U Čačku, kao i većini drugih mesta, mladi se često nalaze u životno ugroženim situacijama u saobraćaju, od kojih neke završe pogubno. S obzirom na to da postoji nerazumevanje i nedovoljno poznavanje saobraćajnih propisa kod mladih, kao i velika dostupnost alkohola, povećava se broj mladih koji voze u alkoholisanom stanju i ne poštuju saobraćajne propise. Tokom organizovanih programa mladi su se izjasnili da se ne osećaju dovoljno bezbedno, ali ni dovoljno spremno da budu aktivni učesnici u saobraćaju. Njihove potrebe su zahtevale više znanja



od onoga što se nudilo. Mladi su želeli da bolje razumeju propise koji im mogu pomoći u novonastalim situacijama, dok je zajednica želela da smanji broj situacija u kojima mladi svojim ponašanjem uzrokuju saobraćajne nezgode⁴. Kroz organizovanje obrazovnih radionica kako bi mladi postali informisaniji, a time i savesni vozači.

Teorija promene

Ako se poveća broj edukacija usmerenih na srednjoškolce o važnosti bezbednog ponašanja u saobraćaju, to će pomoći mladima da budu spremni i obučeni da postanu savesni

⁴ Prema podacima Agencije za bezbednost saobraćaja, u 2015. godini u Republici Srbiji poginulo 114 mladih učesnika u saobraćaju, što čini 19% od ukupnog broja poginulih lica, odnosno svako peto lice poginulo u saobraćajnim nezgodama je lice uzrasta od 15 do 30 godina. U istom periodu, povređeno je 6.038 mladih učesnika u saobraćaju, što predstavlja 31% od ukupnog broja povređenih lica u saobraćajnim nezgodama.

učesnici/ce saobraćaja. Ukoliko se organizuju dodatne obuke prve pomoći i njihov sadržaj se približi mladima, to će mlade učiniti spremnim da adekvatno deluju pri saobraćajnim nezgodama i time ublaže povrede ili nekome spase život. Ako se mladima adekvatno objasne saobraćajni propisi, tako da ih oni razumeju i shvate da oni postoje za njihovo dobro, to će dovesti do toga da će ih oni poštovati i time smanje broj saobraćajnih nezgoda i prekršaja. Sve ovo dovodi do toga da se smanji broj poginulih ili povređenih mladih i drugih učesnika u saobraćaju, kao i da se smanji broj saobraćajnih nezgoda. Samim tim, smanjuje se materijalna šteta i broj kazni za plaćanje, što direktno povećava kvalitet života.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Uslovi za razvijanje bezbednosne kulture mladih”

Rezultati

- 2.100 učenika/ca je naučilo o bezbednom ponašanju u saobraćaju kroz ukupno 82 predavanja sa pokaznim simulacionim vežbama u svakom odeljenju trećeg i četvrtog razreda svih šest čačanskih srednjih škola.
- Trajno obezbeđena savremena nastavna sredstva - četiri komada tzv. “Pijane naočare” za simulaciju opasnih faktora u saobraćaju (alkoholisanost) za potrebe realizacije pokaznih vežbi
- Stotinu učenika/ca je besplatno pripremljeno kroz trening bezbedne vožnje u Nacionalnoj vozačkoj akademiji da na najbolji način reaguju u kritičnoj situaciji i tako izbegnu ili umanje negativne posledice saobraćajne nezgode.



-
- Nakon učešća u kreiranju TV priloga, trideset mladih je usvojilo novinarske veštine i razvilo osobine za javni nastup, kao priprema za vršnjačke edukatore.
 - Mladi su poslali jasnu poruku za naredne generacije kroz Grafit izrađen na zidu škole u kojoj se edukuju mladi čija će profesija biti usko vezana za saobraćaj (istovremeno se prekriva zid sa neprimerenim natpisima).
 - 200 učenika/ca je spremnije da otkloni ili ublaži posledice saobraćajnih nezgoda, kao i da adekvatno i pravovremeno reaguje u stresnim situacijama, kroz obuke iz prve pomoći.
 - Dat je značaj temi bezbednosti mladih u saobraćaju, kao i uspostavljenja široka saradnja zainteresovanih strana na lokalnom nivou i šire.

Saradnici i partneri

KZM praktikuje međusektorsku saradnju u pokušaju sistemskih rešavanja problema. Partneri na ovom projektu su: udruženje građana "Pozitiva", lokalna televizija "Galaksija 032", grad Čačak, odnosno Savet bezbednosti grada Čačka, kao i Crveni krst Čačak. Saradnici su aktivisti Kancelarije za mlade, mladi umetnici, profesori iz Mašinsko-saobraćajne škole, NAVAK (Nacionalna vozačka akademija).

Donatori

Grad Čačak

Ministarstvo građevinstva, saobraćaja i infrastrukture i donacija lokalne medijske kuće
Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije kroz program "Mladi su zakon"

Kontakt

email: kzmcacak.ler@gmail.com www.kzmcacak.rs

Tel: +381 32 359 252

Župana Stracimira 2, Čačak



[KZM Čačak](#)



[kancelarija_za_mlade_cacak](#)



Podrška društvenom uključivanju mladih iz kategorija u riziku od socijalne isključenosti

Kako obezbediti da se unapredi podrška mladima iz kategorija u riziku od socijalne isključenosti jedan je od najvećih izazova sa kojim se nosimo kao društvo, a samim tim i zahteva posebnu pažnju Kancelarije za mlade čija uloga jeste raditi na unapređivanju mera i politika koje prvenstveno prepoznaju različite kategorije mladih u riziku, a zatim u saradnji sa svim akterima omladinske politike raditi na prevenciji od socijalne isključenosti i diskriminacije. KZM može kroz multisektorsku saradnju obezbediti uspostavljanje lokalnih servisa podrške, osigurati lokalne fondove za specifične kategorije, kao i omogućiti adekvatan sistem praćenja koji vodi ka unapređenju stanja mladih iz ovih kategorija.

OMLADINSKI CENTAR

Kancelarija za mlade Loznica

Prema poslednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, grad Loznica broji 86.413 stanovnika, od čega je blizu 16.000 mladih od 15-30 godina. Kancelarija za mlade Loznica u okviru Omladinskog centra na godišnjem nivou okuplja od 3500 do 5000 mladih. Mladi u Loznici se suočavaju uglavnom sa sličnim problemima kao i njihovi vršnjaci i vršnjakinje u drugim delovima Srbije. To su uglavnom problemi ekonomske prirode; nezaposlenost, nemogućnost osamostaljivanja, pristup dodatnom stručnom obrazovanju, omogućavanje pohađanja skupih vannastavnih sadržaja i dr. Dodatno, mladi se susreću sa različitim izazovima u procesu odrastanja, kao što je prihvaćenost od strane vršnjaka, roditelja, nastavnika, zajednice, uklapanja u društvene norme i ispunjavanja očekivanja različitih društvenih grupa. U okviru strateške brige o mladima, Kancelarija za mlade Loznica je napravila značajan korak kako bi mladima omogućila sigurno mesto za rast i razvoj u njihovoj zajednici. Na taj način oni upoznaju svoje vršnjake, stiču nove veštine, znanja i iskustva, kao i neophodno samopouzdanje i samopoštovanje koje im pomaže u sigurnom prelazu u svet odraslih. Mladima se nudi set različitih aktivnosti koje im pomažu da se aktivno uključe u društveni život sopstvene zajednice i kroz svoje angažovanje doprinesu pozitivnim promenama. Kancelarija za mlade se pobrinula da u Omladinskom centru prioritet imaju vrednosti omladinskog rada kao što su jednakost, ravnopravnost i međusobna povezanost. Programske aktivnosti koje se nude u centru su: škola znakovnog jezika, OČO klub za mlade u riziku, škola fotografije, savet za mlade, radionice sa decom sa invaliditetom i teškoćama u razvoju, aktivno uključivanje mladih iz migrantske populacije u aktivnosti Omladinskog centra i pružanje neformalnog obrazovanja, podrška mladima iz Romske populacije kroz zajedničko organizovanje Dana Roma i obuke osnaživanja mladih Romkinja i Roma, psihološko savetovalište, pravno savetovalište i konverzacijski klub za mlade. Kancelarija za mlade je odgovorna za upravljanje Omladinskim centrom dok se projekti i programi rade u saradnji sa udruženjima i institucijama.

Teorija promene

Ako mladima koji su isključeni iz društvenog života, koji su stigmatizovani i zaboravljeni, ponudimo set aktivnosti omladinskog rada u vidu besplatnih edukacija, radionica, rada na



ličnom razvoju, volontiranja, a koje su prilagođene njihovim potrebama, ovim ćemo napraviti prvi korak ka njihovom povratku u društveni život. Kroz kreiranje sigurnog okruženja za rast i razvoj kojeg podupiru funkcionalne politike, kao i delovanje stručnog osoblja u vidu profesionalnih omladinskih radnika i radnica, mladi iz različitih socijalno

ugroženih grupa će se osećati sigurno i slobodno da daju svoj doprinos radu Omladinskog centra, a time i razvoju zajednice.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

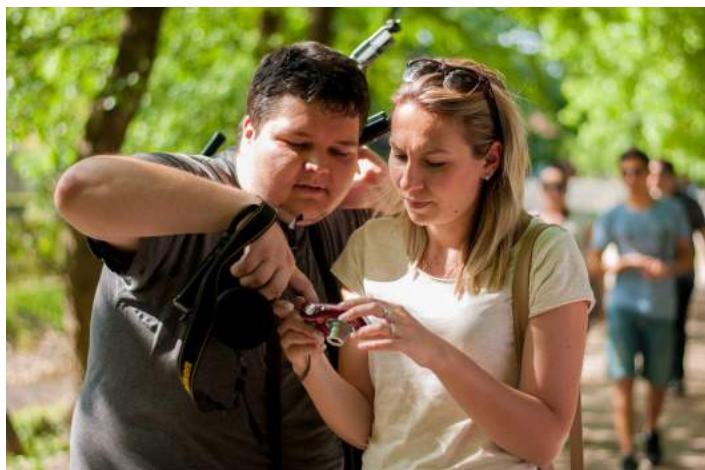
“Podrška društvenom uključivanju mladih iz kategorija u riziku od socijalne isključenosti”

Rezultati

- Kroz sistemsko i dugoročno razvijanje i implementiranje programa Omladinskog centra, mladi iz socijalno ugroženih grupa su dobili sigurno mesto za rast i razvoj koji poštuje principe inkluzivnog omladinskog rada
- Omogućene sekcije, radionice, projekti i programi Omladinskog centra su omogućili mladima razvoj veština i znanja koje se pomogle njihovoj zapošljivosti i zapošljavanju (npr. škola fotografije je od 2011. godine okupila ukupno 114 polaznika/ca od kojih su 22 polaznika/ce aktivni fotografi/kinje i angažovani su honorarno za usluge fotografisanja, dok sa druge strane, veliki broj predavača/ica koji/e su držali/e časove pripreme nastave za srpski jezik ili matematiku danas su

zaposleni kao nastavnici/ce i profesori/ce jer su prethodno iskustvo stekli iskustvo u radu sa decom i mladima u Omladinskom centru)

→ Senzibilisana javnost za probleme i potrebe gluvih i nagluvih osoba. Ceo tim KZM stekao je osnovna znanja znakovnog jezika.



→ Mladi koji su bili u problemu sa zakonom osnaženi za praktikovanje tehnika samokontrole i samopomoći. Uz mrežu podrške, mladi su

socijalizovani i uključeni u zajednicu kao ravnopavni članovi društva.

→ Mladi su stekli veštine za korišćenje fotoparata i upoznati sa tehnikama fotografisanja koja im je pomogla da nađu honorarno angažovanje od strane agencija ili onlajn prodaje.

→ Mladi uključeni u proces donošenja odluka kroz Savet za mlade i odluku da u svim savetima grada postoji minimum jedna mlada osoba. Savet lobira i zagovara za osiguranje budžeta za mlade na nivou grada, kao i učešće mladih u donošenju odluka.

→ Mlade osobe sa invaliditetom i osobe sa teškoćama u razvoju u uključene u aktivnosti KZM koji se tiču sportsko-rekreativnih i kreativnih sadržaja.

→ Povećan stepen inkluzije migranata i stvoreni uslovi za unapređenje kvaliteta života migranata, kroz programe omladinskog rada i učenje srpskog jezika.

→ Stvoreni uslovi za kvalitetno provođenje slobodnog vremena mladih Roma i Romkinja, omogućena besplatna edukacija i promovisana Romska kultura u široj zajednici

→ Unapređen sistem podrške mladima u oblasti zaštite zdravlja mladih kroz pružanje podrške u rešavanju različitih problema: emocionalnih, i problema u partnerskim odnosima, problema sa motivacijom za učenje i učenjem, problema koji izazivaju stres, problema kroz koje prolaze mlade osobe tokom adolescencije i dr.

→ Unapređen sistem podrške mladima u oblasti pravne pomoći kroz pravno savetovalište koje mladima omogućava da efikasno zaštitite svoja ljudska prava koja

su im povređena. Program mladima takođe omogućava da pristupe sudu ili drugim državnim organima pod jednakim uslovima i bez diskriminacije.

→ Stvoreni uslovi za unapređivanje znanja mladih iz stranih jezika (engleski) kao i upoznavanje različitih kultura kroz druženje sa međunarodnim volonterima/kama.

Partneri i saradnici

Grad Loznica i Skupština grada, Udruženje građana "Svetonik", Udruženje građana "Iskra", Škole koje su prisutne na teritoriji grada Loznice, Javne institucije i preduzeća

Donatori

Grad Loznica, Italijansko ministarstvo spoljnih poslova i Regija Emilija Romanja, Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije, Mladi istraživači Srbije, Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija, Trag fondacija.

Kontakt email: kzm.loznica@yahoo.com www.omladinskicentar-loznica.org.rs

Tel: +381 15 893 758

Trg Jovana Cvijića bb, Loznica



[Kancelarija za mlade grad Loznica](#)



[kzm.loznica](#)

[Kancelarija za mlade-LOZNICA](#)



Mobilnost, obim međunarodne saradnje mladih i podrška mladim migrantima

Uloga Kancelarije za mlade na lokalnu je važna za uspostavljanje institucionalnog mehanizma za pristup nacionalnim i međunarodnim programima finansiranja, a posebno za saradnju sa EU i implementaciju programa za mlade EU u saradnji sa drugim akterima kao što su udruženja mladih i za mlade. Takođe, KZM može podržati omogućavanje pristupu informacija mladima o mogućnosti učešća u programima mobilnosti, kao i razviti multisektorsku saradnju na lokalnom nivou koja potpomaže međuregionalnu i međunarodnu saradnju sa fokusom na mlade. Kako bi potakli podršku mladim migrantima na lokalnom nivou, KZM može raditi na uspostavljanju praćenja i analizu iregularnih migracija i raditi na unapređenju relevantnih mera i programa.

UNITED (Ujedinjeni)

Kancelarija za mlade Raška

Raška je relativno mala opština koja se nalazi u jugozapadnoj Srbiji. Prema popisu iz 2011. godine, opština Raška ima 24.678 stanovnika, od kojih 4.373 čine mladi od 15 do 29 godina. Kancelarija za mlade Raška godišnje obuhvata oko 1000 mladih kroz svoje programe i aktivnosti. Raška ima nedostatak visoko-školskih ustanova, te se iz tog razloga susreće za poznatim problemima. Loša materijalna situacija, neinformisanost o različitim



mogućnostima za uključivanje u nove inicijative, manjak samopouzdanja za pokretanje akcija i sl. Među mladima vlada opšte nezadovoljstvo i letargija uzrokovana lošom socio-ekonomskom situacijom ne samo u njihovoj opštini nego u celoj zemlji. Sa druge strane postoje mnogobrojne predrasude o Evropskoj uniji. Generalno su smanjene mogućnosti za mobilnost mladih i upoznavanje

novih kultura i predela, pa samim tim i aktivizam kao stav da se postojeće stanje može promeniti. Kao posledica trenutnog stanja, mladi su neaktivni i asocijalni, nezaposleni sa smanjenim životnim veštinama, neretko okrenuti lošim životnim navikama kao što su konzumiracija alkohola i psihoaktivnih supstanci, kao i nezdrava ishrana koja uzrokuje gojaznost. Kroz projekat "United" Kancelarija za mlade je videla mogućnost da uključi mlade u nove zanimljive situacije gde će imati priliku da upoznaju druge predele, nove kulture i prošire svoje vidike.

Teorija promene

Ako uputimo mlade u to koje su njihove mogućnosti (organizujemo info sesije, predstavimo načine organizovanja), sprovedemo radionice na temu povećanja samopouzdanja, pripremimo ih da sami planiraju i organizuju aktivnosti, razvijaju sopstvene životne veštine, oni će postati zadovoljniji i menjati sopstveno okruženje u pozitivnom smislu (umrežavaće se, otvoriti, putovati, organizovati omladinske razmene...). Na taj način bi se povećala društvena pokretljivost mladih i mladi bi se aktivirali u svojim zajednicama (i šire).

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Mobilnost, obim međunarodne saradnje mladih i podrška mladim migrantima”

Rezultati

- Unapređena je dostupnost programa podrške mobilnosti mladih i obim korišćenja programa među mladima na teritoriji opštine Raška, poseban naglasak na programe Evropa za građane i građanke - mere Bratimljenje gradova i Mreže gradova, kao i



Erasmus plus.

- Uspostavljena je regionalna i međunarodna saradnja u oblasti omladinske politike sa različitim partnerima u regionu i Evropskoj Uniji
 - Preko 50 mladih od 12 do 30 godina aktivno uključeno u 3 međunarodna Evropska projekta (Erasmus+, Evropa za građane i građanke - Mreža gradova)
 - Motivisani mladi za kreiranje novih sadržaja za aktiviranje šire zajednice
 - Mladi otvoreni ka spolja, pozdravljajući nove inicijative i međunarodne saradnje
- Upoznavanje sa kulturom i bogatstvom sopstvenog kraja, kao i predstavljanjem turističkog potencijala Raške i načinima kako se ona može promovisati na Evropskom nivou.

Partneri i saradnici

Opština Raška i Kancelarija za mlade, Opština Farkadona (Grčka), NVO Brainstorm Group (Bugarska), Mladinski Centar Hrastnik (Slovenija), Opština Caltaniseta (Italija), Opština Helpa (Slovačka), Grad Daugavpils (Letonija) i Grad Jonava (Litvanija)

Donatori

Evropska Komisija kroz program Evropa za građane i građanke (Europe for Citizens), mreže gradova

Kontakt

email: kzmraska@gmail.com

www.raska.gov.rs

Tel: +381 36 73 62 24

Nemanjina 1, Raška



[Kancelarija za mlade Raška](#)



[kancelarijazamladeraska](#)



Sistem informisanja mladih i znanje o mladima

Kancelarija za mlade je ključni akter u pružanju koordinisanom pristupu informacija mladima na lokalnom nivou, kao i obezbeđivanju podrške vaninstitucionalnim programima informisanja, posebno onih fokusiranih na osetljive grupe mladih. U okviru svakodnevne prakse, KZM može raditi na podržavanju primene standarda i kvaliteta dostupnih informacija na adekvatne načine prilagođene mladima na lokalnom nivou, kao i pokrenuti dijalog sa lokalnim akterima omladinske politike kako bi se unapredila dostupnost informacijama. Zajedno sa udruženjima mladih i za mlade, KZM može uticati i unapređivati pristup medija kada je izveštavanje o mladima u pitanju, kao i raditi na omogućavanju pristupa novim tehnologijama i internetu mladima u lokalnoj sredini.

INFO CENTAR

Kancelarija za mlade Novi Pazar

Novi Pazar je poznat kao grad sa najmlađom populacijom u Srbiji od čega broj mladih između 15 i 30 godina iznosi oko 23.085⁵. Kancelarija za mlade Novog Pazara kroz svoje programe direktno okuplja oko 4000 mladih, dok je broj indirektnih korisnika mnogo veći. Potreba za kvalitetnijim, pravovremenim i razvovrsnijim informacijama je prepoznata kao potreba mladih kako u celoj zemlji, tako i u novom Pazaru. Mladima su potrebne adekvatne informacije i smernice u oblastima obrazovanja, zapošljavanja, savetovanja, putovanja i

druge svakodnevne nedoumice koje im pomažu da donesu ispravne odluke. Na osnovu istraživanja sprovedenog za potrebe Lokalnog akcionog plana za mlade⁶ i podataka iz Nacionalne stregije za mlade⁷, došlo se do



saznanja da je informisanost mladih veoma slaba, kao i da mladi svoje najvažnije odluke o profesionalnoj budućnosti donose bez dovoljno informacija o tržištu rada, i obrazovnom sistemu, kao i bez dovoljno svesti o sopstvenim interesovanjima i sposobnostima. Manjak sistema informisanja i nedovoljna sektorska saradnja podstakla je Kancelariju za mlade da odgovori na postojeće izazove kreiranjem Info centra.

Teorija promene

Kroz formiranje samoodrživog Info centra u okviru Kancelarije za mlade na inovativan, prilagođen i za mlade prihvatljiv način, plasirane informacije će doprineti povećanju

⁵ Republika Srbija, Republički zavod za Statistiku, www.stat.gov.rs

⁶ Lokalni akcioni plan za mlade Novog Pazara

⁷ Nacionalna strategija za mlade Republike Srbije (2015-2025)

aktivizma mladih na lokalnom nivou. Mladima će biti dostupne kvalitetne informacije koje im pomažu da donesu životne odluke na adekvatan način, a info servis kroz dodatnih šest (6) info tačaka u školama i na univerzitetima, dosegnuće mlade na mestima gde oni jesu i povećati vidljivost brige o mladima i njihovoj sveukupnoj informisanosti. Dodatno, kroz međusektorsku saradnju, mladima će biti pružene sistematizovane informacije i omogućiti angažovanje u različitim društvenim sferama.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Sistem informisanja mladih i znanje o mladima”

Rezultati

- Mladima plasirane informacije kroz uspostavljen samoodrživ Info centar u okviru Kancelarije za mlade Novog Pazara, kao i 6 info tačaka u osnovnim i srednjim školama, kojima upravlja tim u sastavu koordinator centra, predstavnik/ca KZM, predstavnik OCD, predstavnik/ca medija, institucija i đачkih parlamenata.
- Uspostavljena strateška saradnja sa svim akterima koji se bave mladima u svrhu pružanja pravovremenih i kvalitetnih informacija za mlade. Saradnja je ozvaničena zajedničkim potpisivanjem Memoranduma o saradnji.
- Obezbeđen radni materijal i oprema za prikupljanje i pružanje informacija u okviru Info centra koju mladi koriste na svakodnevnom nivou



- Obučeni Info timovi mladih za sprovođenje programa i adekvatno korišćenje inovativnih tehnologija u okviru 6 školskih info tačaka
 - Informisani mladi putem kreirane web platforme za unapređenje informisanosti i komunikacije, kao i razmenu informacija i iskustva
- Mladima u Novom Pazaru omogućen savetodavni pristup u traženju informacija onlajn i telefonskih putem

-
- Putem mesečnog elektronskog biltena mladima se plasiraju informacije o mogućnostima iz oblasti formalnog i neformalnog obrazovanja, stipendiranja, volonterizma, stručnim praksama, zapošljavanju, kao i kulturnim događajima.
 - Mladi su stekli kompetencije usmerene na tehnike i metode koje se koriste u informisanju; rad na računaru, škola novinarstva, rad na prezentaciji WordPress i društvenim mrežama.
 - Info centar je obuhvatio oko 15000 korisnika/ca

Partneri i saradnici

Osnovne i srednje škole, državni i internacionalni univerzitet u Novom Pazaru, Centar za socijalni rad, Nacionalna služba za zapošljavanje, Informativna služba grada Novog Pazara i IT centar (odeljenja u Gradskoj upravi), Regionalna televizija Novi Pazar, radio Novi Pazar, Dom zdravlja, Zdravstveni centar, Institut za javno zdravlje, Udruženje psihologa Novog pazara, Front fondacija, Kulturni centar Novi Pazar, Regionalno pozorište, Biblioteka Dositej Obradović, Turistička organizacija Novi Pazar, Regionalna turistička organizacija, SEDA - Regionalna razvojna agencija, Sportski savez Novi pazar, sportski klubovi i OCD.

Donatori

UNDP - Program ujedinjenih nacija za razvoj

Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije

Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) kroz program "Znanjem do posla"

Kontakt email: office@kzmnp.rs

www.pazarce.info www.kzmnp.rs

Tel: +381 20 31 22 33

ul. Mitrovačka bb, Novi Pazar



[Kancelarija za mlade Novi Pazar](#)

[Kancelarija za mlade - Novi Pazar](#)



[Kancelarija za mlade Novi Pazar](#)



[KZM Novi Pazar](#)



Korišćenje i učešće mladih u kreiranju kulturnih sadržaja

U okviru navedenog cilja Nacionalne strategije za mlade, i specifičnih komplementarnih ciljeva Lokalnih akcionih planova za mlade, uloga lokalnih Kancelarija za mlade jeste obezbediti podršku za kulturne aktivnosti mladih na lokalnom nivou, posebno kada je u pitanju potrebna podrška lokalne samouprave. Kao i u svim prethodno navedenim oblastima, važno je da Kancelarija za mlade bude pokretač unapređenja saradnje svih relevantnih aktera, kako bi mladi dobili adekvatne kulturne sadržaje kao i mogućnost učešća u istima. Sistemska podrška koja omogućava održivost pokrenutih projekata i aktivnosti na terenu, spada u domen rada Kancelarije za mlade, te u tom svetlu potrebno je raditi na podržavanju, prepoznavanju i obezbeđivanju sistemske podrške mladih u kreativnim industrijama i drugim sferama rada u vezi sa kreiranjem kulturnih sadržaja.

KURŠUMLIJSKA GITARIJADA

Kancelarija za mlade Kuršumlija

Kuršumlija je manja nerazvijena opština koje se nalazi u južnoj Srbiji. Prema poslednjem popisu iz 2011. godine broji 19.230 stanovnika, od kojih je 3.526 mladih. S obzirom da su mogućnosti za razvoj i obrazovanje male, mladi neretko napuštaju ovaj kraj u potrazi za poslom i boljim životom. Ono što mladima neretko nedostaje jesu kulturni sadržaji koji predstavljaju izraženu potrebu u adolescentskoj dobi. Kancelarija za mlade Kuršumlija, iako je mala, okuplja oko 100 mladih devojaka i momaka, a broj koji doseže kroz svoje aktivnosti tokom godine dosegne i 2500 mladih. Osluškujući potrebe mladih i njihovu zainteresovanost za aktiviranje u kreiranju kulturnih sadržaja koje su proistekle iz kontuiranih muzičkih i dramskih radionica sprovedenih u periodu od 5 godina, Kancelarija za mlade podržava razvoj ideje kreiranja "Kuršumlijske gitarijade" i realizuje set aktivnosti koje teže poboljšanju i kvalitetnijoj ponudi kulturnog života i kulture mladih. Kao odgovor na problem nedostatka kulturnih sadržaja, nerazvijenost opštine, nedostatak materijalnih sredstava posebno onih koji se ulažu u kulturu i mlade, kao i posledični odliv mladih iz opštine Kuršumlija, grupa mladih pokreće muzički festival 2016. godine koji prerasta u tradicionalnu manifestaciju. Kroz organizovanje festivala, razvija se i društveno agažovanje kod mladih, njihovo aktivno učešće u društvu, volonterizam, razvijaju se organizacione sposobnosti, stvaraju se uslovi za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, što doprinosi sveopštem zadovoljstvu kod mladih uključenih u ovaj projekat.



Teorija promene

Kako bismo uspeli da rešimo problem nedostatka kulturnih sadržaja za mlade i odlazak mladih iz opštine Kuršumlija, potrebno je da osnažimo mlade da krenu u realizaciju seta



aktivnosti kroz koje će razviti svoja znanja i veštine, razviti osećaj uspeha kroz realizaciju svoje inicijative, a samim tim i povećanje njihovog samopouzdanja i samopoštovanja. Dodatno, mladi dobijaju bogatije kulturno-umetničke sadržaje za koji se sami zalažu, te su prepoznati kao aktivni građani i značajni akteri u društvu od strane donosioca odluka. Na taj način, mladi postaju osnaženi za preuzimanje odgovornosti u stvaranju pozitivnih promena u svojoj lokalnoj zajednici.

Cilj NSM na koju odgovara ova praksa:

“Korišćenje i učešće mladih u kreiranju kulturnih sadržaja”

Rezultati

- Osnaženo i obučeno petnaest mladih za organizovanje javnih događaja, te razvijene organizacione, komunikacione, i prezentacijske veštine, kao i veštine u oblasti marketinga i upravljanju materijalnim i ljudskim resursima
- Unapređen aktivizam mladih kroz povećanje broja volontera sa 30 na 50, među kojima se nalaze i mladi iz drugih Opština
- Mladi iz Kuršumlije preuzeli odgovornost za stvaranje pozitivne promene u svojoj zajednici
- Doprinos pozitivnom razvoju opštine Kuršumlija kroz povećan broj posetilaca u vidu revijalnih bendova i posetilaca festivala (u takmičarskom delu 21 bend u 2016. na 76 bendova u 2018. godini, povećan broj sa 1000 posetilaca po večeri u 2016. na 4000 posetilaca po večeri u 2018. godini, povećan broj revijalnig bendova sa 2 na 4 u 2018. godini)
- Obogaćena turistička ponuda opštine Kuršumlija, a time i njen ekonomski razvoj
- Bogatija kulturno-umetnička ponuda kroz promociju rok muzike i mladih neafirmisanih rok bendova iz Srbije i bivših republika SFRJ.

Partneri i saradnici

Turistička Organizacija Opštine Kuršumlija je zadužena za promociju i angažovanje bendova i produkcije, Udruženje "Kuršumlijska Gitarijada" za organizaciju događaja, Udruženje "Feniks" za muzičke radionice, a Nišvil džez festival za žiri i nagrade, odnosno budući nastup na Nišvil festivalu za bendove.

Donatori

Opština Kušumlija

Turistička Organizacija Opštine Kuršumlija

Kontakt

email: kzamkursumlija@gmail.com

www.kursumlijskagitarijada.rs

Tel: +381 27 38 50 25

7. juli, Kuršumlija



[Kuršumlijska gitarijada](#)

[Kancelarija za mlade Kursumlija](#)



[kursumlijska_gitarijada](#)

Umesto zaključka

Kancelarije za mlade predstavljaju deo jedinice lokalne samouprave i veoma su važna spona između mladih i vlasti. Oni imaju zadatak da povežu sve relevantne aktere, pobrinu se da lokalne vlasti razumeju značaj ulaganja u mlade, istraže potrebe mladih u zajednicama u kojima deluju, omoguće im pristup uslugama i omoguće aktivno učešće u donošenju odluka.

Ovo je veoma zahtevan posao i nije posao koji često obavlja jedna ili nijedna zaposlena osoba u lokalnoj Kancelariji za mlade. Uloga udruženja mladih i za mlade je da u saradnji sa KZM omogući kvalitetne servise i pronalazi sistemski rešenja kako bi se unapredio status mladih i obezbedio ravnopravan položaj u društvu. Takođe, udruženja pružaju stručnu podršku mladima u oblastima specifične ekspertize kao što je: vršnjačka edukacija, zdravstvena preventiva, razvoj digitalnih kompetencija, razvoj kritičkog mišljenja kod mladih i druga, prema potrebama identifikovanim kroz LAP.

Neke stvari je lakše reći nego uraditi. Nadamo se da će vam ovaj priručnik biti inspiracija za pokretanje nekih novih ideja u vašoj opštini kako bi mladi imali mesto koje im pripada.

Poseban doprinos za izradu ovog dnevnika o korisnim praksama Kancelarija za mlade u Srbiji dugujemo koordinatorima i koordinatoricama, volonterima i volonterkama, donatorima, partnerima, mnogobrojnim saradnicima i članovima lokalnih zajednica. Posebno zahvaljujemo onima koji su nesebično podelili svoja iskustva:

KZM Grad Beograd

KZM Novi Pazar

KZM Ivanjica

KZM Leskovac

KZM Kuršumlija

KZM Raška

KZM Čačak

KZM Sremska Mitrovica

KZM Šabac

KZM Loznica

KZM Kragujevac

Jelena Bjeletić, Nacionalna asocijacija kancelarija za mlade

Danijela Radić, Centar za omladinski rad - konsultantkinja